

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

Факультет № 6

Кафедра цивільного права та процесу

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни «Зобов'язальне право» вибіркового компоненту освітньої програми першого рівня вищої освіти

081 Право (правозастосування)

Харків (Вінниця) 2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 30.08.2023 № 7

СХВАЛЕНО

Вченою радою факультету № 6
Протокол від 25.08.2023 № 7

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС з юридичних дисциплін
Протокол від 29.08.2023 № 7

Розглянуто на засіданні кафедри цивільного права та процесу (протокол від 23.08.2023 № 8)

Розробник:

1. Старший викладач кафедри цивільного права та процесу, кандидат юридичних наук Тимошенко Дмитро Володимирович

Рецензенти:

1. Завідувач кафедри цивільно-правових дисциплін Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент Зайцев Олексій Леонідович.
2. Завідувач кафедри цивільно-правових дисциплін Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, кандидат юридичних наук Устименко Олена Анатоліївна.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Шифри та назви галузі знань, код та назва спеціальності, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 7 Загальна кількість годин – 210 Кількість тем – 9	08 «Право» 081 «Право» <u>перший (бакалаврський)</u> (назва СВО)	Навчальний курс <u>3</u> (номер) Семестр <u>6</u> (номер) Вид контролю: <u>залік</u> (екзамен, залік)
Розподіл навчальної дисципліни за видами занять:		
денна форма навчання		заочна форма навчання
Лекції – <u>34</u> ; (години)		Лекції – <u>10</u> ; (години)
Семінарські заняття – <u>46</u> ; (години)		Семінарські заняття – <u>12</u> ; (години)
Практичні заняття – _____; (години)		Практичні заняття – _____; (години)
Лабораторні заняття – _____; (години)		Лабораторні заняття – _____; (години)
Самостійна робота – <u>130</u> ; (години)		Самостійна робота – <u>188</u> ; (години)
Індивідуальні завдання:		Індивідуальні завдання:
Курсова робота – _____ (кількість; № семестру)		Курсова робота – _____ (кількість; № семестру)
Реферати (тощо) – _____ (кількість; № семестру)		Реферати – _____ (кількість; № семестру)

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета. Метою викладання навчальною дисципліни «Зобов'язальне право» є вироблення у здобувачів вищої освіти правового мислення, навиків з тлумачення норм цивільного законодавства, присвячених зобов'язанням; формування первинних практичних навиків із застосування у своїй майбутній роботі набутих знань.

Завдання:

- опанування необхідними теоретичними положеннями про зобов'язання, що вироблені цивілістичною думкою;
- освоєння нормативного матеріалу, закріпленого системою цивільного законодавства України;
- ознайомлення з судовою та іншою практикою застосування цивільно-правових норм, що регулюють зобов'язальні правовідносини.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна «Зобов'язальне право» є час

Очікувані результати навчання: у результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати: теоретичні положення про зобов'язання; види зобов'язань; порядок виконання зобов'язань; забезпечення виконання зобов'язань; припинення зобов'язань; правові наслідки порушення зобов'язання; відповідальність за порушення зобов'язання; загальні положення про договір; укладення, зміну та розірвання договору; окремі види договорів; недоговірні зобов'язання; загальні положення про відшкодування шкоди.

вміти: правильно кваліфікувати цивільно-правові життєві обставини та оперувати основними категоріями цивільного права; вірно тлумачити норми цивільного законодавства, що регулюють зобов'язальні правовідносини та застосовувати їх для вирішення спірних ситуацій; надавати юридичну характеристику договором; складати договори у письмовій формі.

Програмні компетентності, які формуються при вивченні навчальної дисципліни:		
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати задачі інноваційного характеру у сфері права	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-2	Здатність проводити дослідження на відповідному рівні
	ЗК-3	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
	ЗК-7	Здатність приймати обґрунтовані рішення
	ЗК-8	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності)
Спеціальні фахові компетентності (СК)	СК-1	Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності
	СК-2	Здатність аналізувати і оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України
	СК-3	Здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні
	СК-5	Здатність використовувати сучасні правові доктрини і принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції
	СК-6	Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію
	СК-9	Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності.
	СК-10	Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування

	СК-13	Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією
	СК-14	Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини
	СК-15	Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості

3. Програма навчальної дисципліни

ТЕМА № 1. «Загальні положення про зобов'язання».

Поняття зобов'язального права і його місце в системі галузі цивільного права. Поняття зобов'язального права в об'єктивному розумінні. Система зобов'язального права. Загальні та спеціальні норми зобов'язального права та їх співвідношення.

Зобов'язальне правовідношення (зобов'язання). Поняття зобов'язального правовідношення (зобов'язання). Поняття і види підстав виникнення зобов'язань. Правова класифікація зобов'язань і критерії її здійснення. Суб'єкти зобов'язань. Треті особи у зобов'язанні. Зміна осіб у зобов'язанні.

Виконання зобов'язання. Загальні умови виконання зобов'язання. Поняття належного виконання зобов'язання. Принципи належного виконання зобов'язань. Суб'єкти, предмет, строк, місце, спосіб та валюта виконання зобов'язань.

Способи забезпечення належного виконання зобов'язань. Неустойка. Поняття неустойки. Підстави виникнення права на неустойку. Види неустойки. Завдаток. Поняття завдатку. Предмет завдатку. Функції завдатку. Правові наслідки порушення або припинення зобов'язання, забезпеченого завдатком. Поручка. Поняття поручки. Правові наслідки порушення або припинення зобов'язання, забезпеченого поручкою. Права поручителя, який виконав зобов'язання. Припинення поручки. Гарантія. Поняття гарантії. Правові наслідки порушення або припинення зобов'язання, забезпеченого гарантією. Право гаранта на зворотну вимогу до боржника. Застава. Поняття застави. Підстави виникнення застави. Окремі види застави. Форма договору застави та його реєстрація. Предмет застави. Наступна заастава. Правові наслідки невиконання зобов'язання, забезпеченого заставою. Припинення права застави. Притримання. Поняття притримання. Розпорядження річчю, яку притримує кредитор. Задоволення вимог за рахунок речі, яку притримує кредитор.

Припинення зобов'язань. Поняття і підстави припинення зобов'язань. Припинення зобов'язання належним виконанням, переданням відступного, зарахуванням зустрічних вимог, за домовленістю сторін, прощенням боргу, поєднанням боржника і кредитора в одній особі, неможливістю його виконання, смертю фізичної або ліквідацією юридичної особи.

Правові наслідки порушення зобов'язань та їх види. Поняття порушення зобов'язання. Цивільно-правова відповідальність: поняття, умови, види. Підстави звільнення від цивільно-правової відповідальності.

ТЕМА № 2. «Загальні положення про договір».

Цивільно-правовий договір. Поняття та види договорів. Принцип свободи договору. Публічний договір. Договір приєднання, попередній договір, договір на користь третьої особи. Форма договору.

Зміст цивільно-правового договору і класифікація його умов. Істотні, звичайні та випадкові умови договору. Тлумачення умов договору. Порядок укладення договорів. Оферта. Акцепт. Підстави для зміни або розірвання договору.

ТЕМА № 3. «Договори про передання майна у власність».

Загальні та відмінні риси договорів про передання майна у власність. Види таких договорів.

Договір купівлі-продажу: поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови, форма, права та обов'язки сторін, правові наслідки невиконання (неналежного виконання) сторонами своїх обов'язків, різновиди договору купівлі-продажу.

Договір роздрібної купівлі-продажу: поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови, форма, права та обов'язки сторін, правові наслідки невиконання (неналежного виконання) сторонами своїх обов'язків.

Договір поставки: поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови, форма, права та обов'язки сторін, правові наслідки невиконання (неналежного виконання) сторонами своїх обов'язків.

Договір контрактації: поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови, форма, права та обов'язки сторін, правові наслідки невиконання (неналежного виконання) сторонами своїх обов'язків.

Договір постачання енергетичними та іншими ресурсами через приєднану мережу: поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови, форма, права та обов'язки сторін, правові наслідки невиконання (неналежного виконання) сторонами своїх обов'язків, різновиди цього договору.

Договір міні: поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови, форма, права та обов'язки сторін, правові наслідки невиконання (неналежного виконання) сторонами своїх обов'язків, види.

Договір ренти: поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови, форма, права та обов'язки сторін, правові наслідки невиконання (неналежного виконання) сторонами своїх обов'язків, види.

Договір довічного утримання (догляду): поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови, форма, права та обов'язки сторін, правові наслідки невиконання (неналежного виконання) сторонами своїх обов'язків.

Договір дарування. Поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови, форма, права та обов'язки сторін, правові наслідки невиконання (неналежного виконання) сторонами своїх обов'язків.

ТЕМА № 4. «Договори про передання майна у тимчасове володіння та користування».

Загальні та відмінні риси договорів про оплатне передання майна у тимчасове володіння та користування. Види таких договорів.

Договір найму (оренда). Поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови, форма, права та обов'язки сторін, правові наслідки невиконання (неналежного виконання) сторонами своїх обов'язків, різновиди договору найму (оренди).

Договір прокату. Договір найму (оренди) земельної ділянки. Договір найму (оренди) будівлі або іншої капітальної споруди. Договір найму (оренди) транспортного засобу. Поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови, форма, права та обов'язки сторін.

Договір найму (оренди) житла. Поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови, форма, права та обов'язки сторін, правові наслідки невиконання (неналежного виконання) сторонами своїх обов'язків, захист прав споживачів, різновиди найму житла.

ТЕМА № 5. «Договори про виконання робіт».

Загальні та відмінні риси договорів про оплатне виконання робіт. Види таких договорів.

Договір підряду. Поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови, форма, права та обов'язки сторін, правові наслідки невиконання (неналежного виконання) сторонами своїх обов'язків, різновиди договору підряду.

Договір побутового підряду. Поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови, форма, права та обов'язки сторін, правові наслідки невиконання (неналежного виконання) сторонами своїх обов'язків, захист прав споживачів.

Договір будівельного підряду. Поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови, форма, права та обов'язки сторін, правові наслідки невиконання (неналежного виконання) сторонами своїх обов'язків.

Договір підряду на проектні та пошукові роботи. Поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови, форма, права та обов'язки сторін, правові наслідки невиконання (неналежного виконання) сторонами своїх обов'язків.

Договір на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт. Поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови, форма, права та обов'язки сторін, правові наслідки невиконання (неналежного виконання) сторонами своїх обов'язків.

ТЕМА № 6. «Договори про надання послуг».

Загальні положення про договори з надання послуг: предмет договору, умови виконання. Загальні та відмінні риси договорів про надання послуг. Види таких договорів.

Договір перевезення. Поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови, форма, права та обов'язки сторін, правові наслідки невиконання (неналежного виконання) сторонами своїх обов'язків.

Договір транспортного експедирування. Поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови, форма, права та обов'язки сторін, правові наслідки невиконання (неналежного виконання) сторонами своїх обов'язків.

Договір зберігання. Поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови, форма, права та обов'язки сторін, правові наслідки невиконання (неналежного виконання) сторонами своїх обов'язків.

Договір страхування. Поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови, форма, права та обов'язки сторін, правові наслідки невиконання (неналежного виконання) сторонами своїх обов'язків, різновиди договору страхування.

Договір доручення. Поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови, форма, права та обов'язки сторін, правові наслідки невиконання (неналежного виконання) сторонами своїх обов'язків.

Договір комісії. Поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови, форма, права та обов'язки сторін, правові наслідки невиконання (неналежного виконання) сторонами своїх обов'язків.

Договір управління майном. Поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови, форма, права та обов'язки сторін, виконання договору управління майном, правові наслідки невиконання (неналежного виконання) сторонами своїх обов'язків.

Договір позики, кредитний договір, договір банківського вкладу. Поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови, форма, права та обов'язки сторін, правові наслідки невиконання (неналежного виконання) сторонами своїх обов'язків.

Договір банківського рахунку. Поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови, форма, права та обов'язки сторін, правові наслідки невиконання (неналежного виконання) сторонами своїх обов'язків.

Договір факторингу. Поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови, форма, права та обов'язки сторін, правові наслідки невиконання (неналежного виконання) сторонами своїх обов'язків.

Розрахунки. Загальні положення про розрахунки. Розрахунки із застосуванням платіжних доручень. Розрахунки за акредитивом. Розрахунки за інкасовими дорученнями. Розрахунки із застосуванням розрахункових чеків.

За темою № 6 передбачено веб-квест у формі вирішення практичного завдання
Веб квест розміщений на сайті
<https://classroom.google.com> (код курсу pb23f4n).

ТЕМА № 7. «Договори про розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Договір комерційної концесії».

Загальні та відмінні риси договорів про розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Види таких договорів: ліцензійний договір, договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності, договір про передання виключних майнових права інтелектуальної власності.

Договір про комерційну концесію. Поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови, форма, права та обов'язки сторін, правові наслідки невиконання (неналежного виконання) сторонами своїх обов'язків, види.

ТЕМА № 8. «Договір про спільну діяльність».

Загальні положення про спільну діяльність. Поняття, загальна характеристика та форма договору про спільну діяльність.

Договір простого товариства. Поняття, вклади учасників, спільне майно, витрати та збитки учасників, припинення договору простого товариства, відповідальність учасників.

ТЕМА № 9. «Недоговірні зобов'язання».

Публічна обіцянка винагороди без оголошення конкурсу. Поняття, сторони, підстави виникнення, предмет, права та обов'язки сторін. Публічна обіцянка винагороди за результатами конкурсу. Поняття, сторони, підстави виникнення, предмет, права та обов'язки сторін.

Вчинення дій в майнових інтересах іншої особи без її доручення. Поняття,

сторони, підстави виникнення, предмет, права та обов'язки сторін.

Рятування здоров'я та життя фізичної особи, майна фізичної або юридичної особи. Зобов'язання, що виникають внаслідок рятування здоров'я та життя фізичної особи: поняття, сторони, підстави виникнення, предмет, права та обов'язки сторін. Зобов'язання, що виникають у зв'язку з рятуванням майна іншої особи: поняття, сторони, підстави виникнення, предмет, права та обов'язки.

Створення загрози життю, здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи. Зобов'язання, що виникають в разі створення загрози життю, здоров'ю, майну осіб: поняття, сторони, підстави виникнення, предмет, права та обов'язки сторін.

Деліктні зобов'язання. Поняття і система деліктних зобов'язань. Суб'єкти і зміст деліктних зобов'язань. Класифікація деліктних зобов'язань. Правові умови виникнення деліктних зобов'язань. Необхідні та факультативні умови виникнення деліктних зобов'язань. Загальні положення про порядок та обсяг відшкодування заподіяної шкоди. Врахування вини потерпілого та майнового стану заподіювача шкоди в деліктних зобов'язаннях.

Відшкодування моральної шкоди. Поняття, порядок та обсяг відшкодування моральної шкоди.

Відшкодування шкоди, завданої особою у разі здійснення нею права на самозахист. Відшкодування шкоди, завданої у стані крайньої необхідності. Відшкодування шкоди, завданої найманим працівником установи, підприємства, організації під час виконання ним своїх трудових обов'язків.

Відшкодування шкоди, завданої незаконними діями органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування або їхніми посадовими особами. Відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду.

Відшкодування шкоди, завданої злочином. Відшкодування шкоди, завданої особами, що не досягли повноліття та неієздатними особами. Відшкодування шкоди, завданої джерелом підвищеної небезпеки. Відшкодування ядерної небезпеки. Відшкодування шкоди, завданої каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я або смертю. Відшкодування шкоди, завданої внаслідок недоліків товарів, робіт (послуг).

Набуття, збереження майна без достатньої правової підстави (кондикційні зобов'язання): поняття, сторони, підстави виникнення, предмет, права та обов'язки.

4. Структура навчальної дисципліни

4.1.1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (денна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		Лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
Семестр № 6							
Тема № 1 Загальні положення про зобов’язання	26	4	6			16	залік
Тема № 2 Загальні положення про договір	22	2	4			16	
Тема 3. Договори про передачу майна у власність	26	4	6			16	
Тема 4. Договори про передачу майна у тимчасове володіння та користування	26	4	6			16	
Тема 5. Договори про виконання робіт	26	4	6			16	
Тема 6. Договори про надання послуг	24	4	4			16	
Тема 7. Договори про розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності. Договір комерційної концесії	22	4	6			12	
Тема 8. Договір про спільну діяльність	18	4	4			10	
Тема 9. Недоговірні зобов’язання.	20	4	4			12	
Всього за семестр № 6:	210	34	46			130	

**4.1.2. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами
(заочна форма навчання)**

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни					Вид контролю	
	Всього	з них:					
		Лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття		Самостійна робота
Семестр № 6							
Тема № 1 Загальні положення про зобов’язання	24	2	2			20	залік
Тема № 2 Загальні положення про договір	22	2				20	
Тема 3. . Договори про передачу майна у власність	22	2				20	
Тема 4. Договори про передачу майна у тимчасове володіння та користування	24		2			22	
Тема 5. Договори про виконання робіт	24		2			22	
Тема 6. Договори про надання послуг	24	2	2			20	
Тема 7. Договори про розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності. Договір комерційної концесії	22		2			20	
Тема 8. Договір про спільну діяльність	24		2			22	
Тема 9. Недоговірні зобов’язання.	24	2				22	
Всього за семестр № 6:	210	10	12			188	

4.1.3. Питання, що виносяться на самостійне опрацювання

Перелік питань до тем навчальної дисципліни		Література:
Тема № 1. Загальні положення про зобов'язання		
	Поняття забезпечувальних правовідносин, що спонукають до належного виконання зобов'язань (загальні ознаки). Види способів забезпечення належного виконання зобов'язань. Загальна характеристика Закону України «Про заставу».	Цивільне право України. Особлива частина: підручник / за ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнецової, Р. А. Майданика – 3-тє вид., перероб. і допов. – Київ: Юрінком Інтер, 2010. – 1176 с. Зобов'язальне право: Підручник / За ред. Є.О.Харитонов, Н.Ю.Голубевої. – К.: Істина, 2011. – 848 с.
Тема № 2. Загальні положення про договір		
	Поняття цивільно-правового договору та класифікація його умов. Публічний договір. Оферта. Акцепт. Тлумачення умов договору. Попередній договір. Договір на користь третьої особи	Зобов'язальне право: Підручник / За ред. Є.О.Харитонов, Н.Ю.Голубевої. – К.: Істина, 2011. – 848 с. Цивільне право України. Особлива частина: підручник / за ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнецової, Р. А. Майданика – 3-тє вид., перероб. і допов. – Київ: Юрінком Інтер, 2010. – 1176 с.
Тема № 3. Договори про передачу майна у власність		
	Відмінність договору купівлі-продажу від договору поставки. Договір ренти. Роздрібна купівля-продаж. Договір дарування з обов'язком передати дарунок у майбутньому. Довічне утримання (догляд). Пожертва.	Цивільне право України. Особлива частина: підручник / за ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнецової, Р. А. Майданика – 3-тє вид., перероб. і допов. – Київ: Юрінком Інтер, 2010. – 1176 с.

	Тема 4. Договори про передачу майна у тимчасове володіння та користування	
	Договір позички. Поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови, форма, права та обов'язки сторін, правові наслідки невиконання (неналежного виконання) сторонами своїх обов'язків. Права та обов'язки сторін за договором найму (оренди) житла.	Зобов'язальне право: Підручник / За ред. Є.О.Харитонова, Н.Ю.Голубевої. – К.: Істина, 2011. – 848 с.
	Тема 5. Договори про виконання робіт	
	Робота як об'єкт цивільних прав. Загальні положення про підряд. Побутовий підряд. Будівельний підряд. Договір на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських робіт	Зобов'язальне право: Підручник / За ред. Є.О.Харитонова, Н.Ю.Голубевої. – К.: Істина, 2011. – 848 с.
	Тема 6. Договори про надання послуг	
	Послуга як об'єкт цивільних прав. Договір правління майном та його види. Транспортне експедирування. Умови договору комісії. Співвідношення договору позики та кредиту. Договір банківського вкладу на користь іншої особи	Зобов'язальне право: Підручник / За ред. Є.О.Харитонова, Н.Ю.Голубевої. – К.: Істина, 2011. – 848 с. Цивільне право України. Особлива частина: підручник / за ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнецової, Р. А. Майданика – 3-тє вид., перероб. і допов. – Київ: Юрінком Інтер, 2010. – 1176 с.
	Тема 7. Договори про розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Договір комерційної концесії	
	Види договорів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Ліцензійний договір. Договір про передачу виключних майнових прав інтелектуальної власності. Комерційна концесія.	Зобов'язальне право: Підручник / За ред. Є.О.Харитонова, Н.Ю.Голубевої. – К.: Істина, 2011. – 848 с. Цивільне право України. Особлива частина: підручник / за ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнецової, Р. А. Майданика – 3-тє вид., перероб. і допов. – Київ: Юрінком Інтер, 2010. – 1176 с.
	Тема 8. Договір про спільну діяльність	
	Форми та умови договору про спільну діяльність. Просте товариство. Припинення договору простого товариства.	Цивільне право України. Особлива частина: підручник / за

			<p>ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнєцової, Р. А. Майданика – 3-тє вид., перероб. і допов. – Київ: Юрінком Інтер, 2010. – 1176 с.</p> <p>Зобов'язальне право: Підручник / За ред. Є.О.Харитонов, Н.Ю.Голубєвої. – К.: Істина, 2011. – 848 с.</p>
		Тема 9. Недоговірні зобов'язання	
		<p>Публічна обіцянка винагороди: види, особливості. Усунення загрози життю, здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи. Наслідки не усунення загрози життю, здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи. Підстави відповідальності за завдану моральну шкоду. Набуття, збереження майна без достатньої правової підстави.</p>	<p>Цивільне право: підручник: у 2 т. / В. І. Борисова (кер. авт. кол.), Л. М. Баранова, Т. І. Бєгова та ін.; за ред. В. І. Борисової, І. В. Спасиво-Фатєєвої, В. Л. Яроцького. – Харків: Право, 2011. Т. 2. – 816 с.</p> <p>Отрадна О.О. Проблеми вдосконалення механізму цивільно-правового регулювання деліктних зобов'язань: монографія. – К.: Юрінком Інтер, 2014. – 328 с.</p> <p>Зобов'язальне право: Підручник / За ред. Є.О.Харитонов, Н.Ю.Голубєвої. – К.: Істина, 2011. – 848 с.</p>

5. Індивідуальні завдання

5.1.1. Теми рефератів

1. Елементи зобов'язань.
2. Порядок виконання солідарного зобов'язання.
3. Строки та терміни у зобов'язаннях.
4. Правові наслідки порушення зобов'язання, забезпеченого завдатком.
5. Субсидіарна відповідальність.
6. Відшкодування збитків, завданих порушенням зобов'язання.
7. Договір купівлі-продажу об'єктів приватизації.
8. Договір довічного утримання.
9. Договір міни.
10. Особливості договору прокату.
11. Державна реєстрація договору найму будівлі або іншої капітальної споруди.
12. Значення проектно-кошторисної документації у договорі підряду.
13. Права та обов'язки підрядника.
14. Права та обов'язки замовника.
15. Договір про перевезення пасажирів як різновид договору перевезення.
16. Зберігання на товарному складі як різновид договору зберігання.
17. Порядок укладення, зміни та припинення договору страхування.
18. Загальна характеристика договору управління майном.
19. Акредитив як вид безготівкових розрахунків.
20. Місце договорів щодо розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності у системі договірних прав.
21. Ліцензія на використання об'єкта права інтелектуальної власності, її характеристика та різновиди.
22. Рятуння здоров'я та життя фізичної особи та майна фізичної чи юридичної особи.
23. Загальні положення про зобов'язання у зв'язку з набуттям, збереженням майна без достатньої правової підстави.

5.1.2. Теми наукових робіт

1. Види зобов'язань.
2. Інститут притримання як спосіб забезпечення виконання зобов'язання.
3. Інститут недопустимості зарахування зустрічних вимог як гарантія кредиторів від недобросовісних боржників.
4. Купівля-продаж у роздрібній торгівлі.
5. Найм – основний договір з передання майна у користування.
6. Особливості найму транспортного засобу з екіпажем.
7. Субпідряд як різновид договору підряду.
8. Загальна характеристика договорів про надання послуг.

9. Договір доручення як різновид договорів про надання послуг.
10. Загальна характеристика групи фінансових договорів.
11. Правове регулювання застосуванням розрахункових чеків в Україні.
12. Особливості відповідальності за шкоду, заподіяну джерелом підвищеної небезпеки.

6. Методи навчання

Під час проведення лекційних занять із дисципліни «Зобов'язальне право» застосовуються прозирки (мультимедійні та бінарні). В процесі проведення семінарських занять застосовуватиметься моделювання ситуативних задач, рішення завдань. Під час закріплення матеріалу на семінарських заняттях складатимуться проекти договорів, а також позовів про стягнення завданої шкоди, розірвання договорів та визнання їх недійсними.

7. Перелік питань та завдань, що виносяться на підсумковий контроль

1. Поняття зобов'язального права і його місце в системі галузі цивільного права.
2. Зобов'язальне правовідношення (зобов'язання).
3. Суб'єкти зобов'язань. Треті особи у зобов'язанні. Зміна осіб у зобов'язанні.
4. Виконання зобов'язання.
5. Способи забезпечення належного виконання зобов'язань.
6. Неустойка.
7. Завдаток.
8. Поручка.
9. Гарантія.
10. Застава.
11. Притримання.
12. Припинення зобов'язань.
13. Правові наслідки порушення зобов'язань.
14. Цивільно-правова відповідальність: поняття, умови, види.
15. Підстави звільнення від цивільно-правової відповідальності.
16. Цивільно-правовий договір.
17. Зміст цивільно-правового договору і класифікація його умов.
18. Порядок укладення договорів.
19. Підстави для зміни або розірвання договору.
20. Загальні та відмінні риси договорів про передачу майна у власність. Види таких договорів.
21. Договір купівлі-продажу.
22. Договір роздрібної купівлі-продажу.
23. Договір поставки.
24. Договір контрактиції.
25. Договір постачання енергетичними та іншими ресурсами через приєднану мережу.
26. Договір міни.
27. Договір ренти.

28. Договір довічного утримання (догляду).
29. Договір дарування.
30. Загальні та відмінні риси договорів про оплатне передання майна у тимчасове володіння та користування. Види таких договорів.
31. Договір найму (оренда).
32. Договір прокату.
33. Договір найму (оренди) земельної ділянки.
34. Договір найму (оренди) будівлі або іншої капітальної споруди.
35. Договір найму (оренди) транспортного засобу.
36. Договір найму (оренди) житла.
37. Договір позички.
38. Загальні та відмінні риси договорів про оплатне виконання робіт. Види таких договорів.
39. Договір підряду.
40. Договір побутового підряду.
41. Договір будівельного підряду.
42. Договір підряду на проектні та пошукові роботи.
43. Договір на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт.
44. Загальні положення про договори з надання послуг: предмет договору, умови виконання. Загальні та відмінні риси договорів про надання послуг. Види таких договорів.
45. Договір перевезення.
46. Договір транспортного експедирування.
47. Договір зберігання.
48. Договір страхування.
49. Договір доручення.
50. Договір комісія.
51. Договір управління майном.
52. Договір позики, кредитний договір, договір банківського вкладу.
53. Договір банківського рахунку.
54. Договір факторингу.
55. Розрахунки. Загальні положення про розрахунки.
56. Загальні та відмінні риси договорів про розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.
57. Договір про комерційну концесію.
58. Загальні положення про спільну діяльність.
59. Просте товариство.
60. Публічна обіцянка винагороди без оголошення конкурсу.
61. Публічна обіцянка винагороди за результатами конкурсу.
62. Вчинення дій в майнових інтересах іншої особи без її доручення.
63. Рятуння здоров'я та життя фізичної особи, майна фізичної або юридичної особи.
64. Створення загрози життю, здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи.
65. Деліктні зобов'язання.
66. Правові умови виникнення деліктних зобов'язань.
67. Загальні положення про порядок та обсяг відшкодування заподіяної шкоди.

68. Відшкодування шкоди, завданої особою у разі здійснення нею права на самозахист. Відшкодування шкоди, завданої у стані крайньої необхідності.
69. Відшкодування моральної шкоди.
70. Відшкодування шкоди, заподіяної найманим працівником установи, підприємства, організації під час виконання ним своїх трудових обов'язків.
71. Відшкодування шкоди, заподіяної незаконними діями органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим, або органами місцевого самоврядування або їхніми посадовими особами.
72. Відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу дізнання, попереднього (досудового) слідства, прокуратури або суду.
73. Відшкодування шкоди, завданої злочином.
74. Відшкодування шкоди, завданої особами, що не досягли повноліття та недієздатними особами.
75. Відшкодування шкоди, завданої джерелом підвищеної небезпеки. Відшкодування ядерної небезпеки.
76. Відшкодування шкоди, завданої каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я або смертю.
77. Відшкодування шкоди, завданої внаслідок недоліків товарів, робіт (послуг).
78. Набуття, збереження майна без достатньої правової підстави (кондикційні зобов'язання).

8. Критерії та засоби оцінювання результатів навчання здобувачів

Контрольні заходи оцінювання результатів навчання включають в себе поточний та підсумковий контроль.

Засобами оцінювання результатів навчання можуть бути екзамени (комплексні екзамени); тести; наскрізні проекти; командні проекти; аналітичні звіти, реферати, есе; розрахункові та розрахунково-графічні роботи; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; завдання на лабораторному обладнанні, тренажерах, реальних об'єктах тощо; інші види індивідуальних та групових завдань.

Поточний контроль. До форм поточного контролю належить оцінювання:

- рівня знань під час семінарських, практичних, лабораторних занять;
- якості виконання самостійної роботи.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських, практичних та лабораторних занять і має на меті перевірку набутих здобувачем вищої освіти (далі – здобувач) знань, умінь та інших компетентностей з навчальної дисципліни.

У ході поточного контролю проводиться систематичний вимір приросту знань, їх корекція. Результати поточного контролю заносяться викладачем до журналів обліку роботи академічної групи за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Оцінки за самостійну роботу виставляються в журналі обліку роботи академічної групи окремою графою за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Результати цієї роботи

враховуються під час виставлення підсумкових оцінок.

При розрахунку успішності здобувачів враховуються такі види робіт: навчальні заняття (семінарські, практичні, лабораторні тощо); самостійна робота (виконання домашніх завдань, ведення конспектів першоджерел та робочих зошитів, виконання розрахункових завдань, підготовка рефератів, наукових робіт, публікацій, розроблення спеціальних технічних пристроїв і приладів, моделей, комп'ютерних програм, виступи на наукових конференціях, семінарах та інше); контрольні роботи (виконання тестів, контрольних робіт у формі, передбаченій в робочою програмою навчальної дисципліни). Вони оцінюються за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Здобувач, який отримав оцінку «незадовільно» за навчальні заняття або самостійну роботу, зобов'язаний перескласти її.

Загальна кількість балів (оцінка), отримана здобувачем за семестр перед підсумковим контролем, розраховується як середньоарифметичне значення з оцінок за навчальні заняття та самостійну роботу, та для переводу до 100-бальної системи помножується на коефіцієнт **10**.

$$\begin{array}{l} \text{Загальна кількість} \\ \text{балів (перед} \\ \text{підсумковим} \\ \text{контролем)} \end{array} = \left(\begin{array}{l} \text{Результат} \\ \text{навчальних занять} \\ \text{за семестр} \end{array} + \begin{array}{l} \text{Результат} \\ \text{самостійної} \\ \text{роботи за семестр} \end{array} \right) / 2 \cdot 10$$

Підсумковий контроль. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному ступені вищої освіти або на окремих його завершених етапах.

Для обліку результатів підсумкового контролю використовується поточно-накопичувальна інформація, яка реєструється в журналах обліку роботи академічної групи. Результати підсумкового контролю з дисциплін відображаються у відомостях обліку успішності, навчальних картках здобувачів, залікових книжках. **Присутність здобувачів на проведенні підсумкового контролю (заліку, екзамену) обов'язкова.** Якщо здобувач вищої освіти не з'явився на підсумковий контроль (залік, екзамен), то науково-педагогічний працівник ставить у відомість обліку успішності відмітку «не з'явився».

Підсумковий контроль (екзамен, залік) оцінюється за національною шкалою. Для переводу результатів, набраних на підсумковому контролі, з національної системи оцінювання в 100-бальну вводиться коефіцієнт **10**, таким чином максимальна кількість балів на підсумковому контролі (екзамені, заліку), які використовуються при розрахунку успішності здобувачів, становить **50**.

Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру, та балів, набраних на підсумковому контролі (екзамені, заліку).

$$\begin{array}{l} \text{Підсумкові бали} \\ \text{навчальної дисципліни} \end{array} = \begin{array}{l} \text{Загальна кількість балів (перед} \\ \text{підсумковим контролем)} \end{array} + \begin{array}{l} \text{Кількість балів за} \\ \text{підсумковим контролем} \end{array}$$

Здобувач вищої освіти, який під час складання підсумкового контролю (екзамен, залік) отримав незадовільну оцінку, складає його повторно. Повторне складання підсумкового екзамену чи заліку допускається не більше двох разів з кожної навчальної дисципліни: один раз – викладачеві, а другий – комісії, до складу якої входить керівник відповідної кафедри та 2-3 науково-педагогічних працівники.

Якщо дисципліна вивчається протягом двох і більше семестрів з семестровим контролем у формі екзамену чи заліку, то результат вивчення дисципліни в поточному семестрі визначається як середньоарифметичне значення балів, набраних у поточному та попередньому семестрах.

$$\frac{\text{Підсумкові бали навчальної дисципліни}}{\text{Підсумкові бали за поточний семестр}} = \frac{\text{Підсумкові бали за поточний семестр}}{\text{Підсумкові бали за поточний семестр}} + \frac{\text{Підсумкові бали за попередній семестр}}{\text{Підсумкові бали за попередній семестр}} : 2$$

У цьому розділі також повинні бути розроблені чіткі критерії оцінювання здобувачів вищої освіти під час поточного контролю (*робота на семінарських, практичних, лабораторних та інших аудиторних заняттях, самостійна робота, виконання індивідуальних творчих завдань*) та підсумкового контролю. Кафедра визначає вимоги до здобувачів стосовно засвоєння змісту навчальної дисципліни, а саме: кількість оцінок, яку він повинен отримати під час аудиторної роботи, самостійної роботи. Наприклад:

Робота під час навчальних занять	Самостійна робота	Підсумковий контроль
Отримати не менше 4 позитивних оцінок	Підготувати реферат, підготувати конспект за темою самостійної роботи, виконати практичне завдання тощо	Отримати за підсумковий контроль не менше 30 балів

Пропуск семінарських занять має бути завчасно відпрацьований до часу проведення заліку. Пропуски семінарських занять відпрацьовуються викладачу усно.

9. Шкала оцінювання: національна та ECTS

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS				
Оцінка в балах		Оцінка за національною шкалою	Оцінка	
			Оцінка	Пояснення
12	97-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» теоретичний зміст курсу засвоєний цілком, потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою
11	94-96			
10	90-93			
9	85-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» теоретичний зміст курсу засвоєний цілком, потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані якість виконання більшості з них оцінена числом балів, близьким до максимальною, робота з двома-трьома незначними помилками
8	80-84			
7	75-79		C	«Добре» - теоретичний зміст курсу засвоєний ЦІЛКОМ, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані якість виконання жодного з них не оцінена мінімальним числом балів, деякі вати завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або з однією-двома значними помилками
6	70-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково, але прогалини не носять істотний характер, потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному
5	65-69			

				сформовані, більшість передбачених програмою навчати навчальних завдань виконана, деякі з виконаних завдань містять помилки, робота з трьома значними помилками
4	60-64		E	«Достатньо» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково, деякі практичні навички роботи несформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконана або якість виконання деяких з них: оцінена числом балів, близьким до мінімального, роботам що задовольняє мінімуму критеріїв оцінки
3	40-59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота, що потребує доробки
2	21-40			
1	1-20		F	«Безумовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

10. Рекомендована література (основна, додаткова), інформаційні та навчальні ресурси в Інтернеті

Основна

1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>.
2. Закон України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» від 23.02.2006 № 3480-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#Text>.
3. Закон України «Про заставу» від 02.10.1992 № 2654-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2654-12#Text>.
4. Закон України «Про забезпечення вимог кредиторів та реєстрацію обтяжень» від 18.11.2003 № 1255-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1255-15#Text>.
5. Цивільне право. Особлива частина : навч. посіб. / О. Є. Аврамова, А. С. Горбенко, та ін. ; за ред. Ю. М. Жорнокуя, О. Є. Кухарева ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків ХНУВС, 2023. 420 с.
6. Цивільне право: підручник: у 2 ч. Ч. 2 / за заг. ред. В. А. Кройтора та Є. О. Мічуріна. – Харків: Харк. нац. ун-т внутр. справ, 2013. – 814 с.
7. Сучасні проблеми цивільного права та процесу: навч. посіб. / С. О. Сліпченко, О. В. Синегубов, В. А. Кройтор та ін.; за ред. Ю. М. Жорнокуя та Л. В. Красицької. – Харків: Право, 2017. – 808 с.

Додаткова

1. Цивільне право України. Особлива частина : підручник / за ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнєцової, Р. А. Майданика – 3-тє вид., перероб. і допов. – Київ: Юрінком Інтер, 2010. – 1176 с.
2. Цивільне право: підручник: у 2 т. / В. І. Борисова (кер. авт. кол.), Л. М. Баранова, Т. І. Бєгова та ін.; за ред. В. І. Борисової, І. В. Спасибо-Фатєєвої, В. Л. Яроцького. – Харків: Право, 2011. Т. 2. – 816 с.
3. Пленюк М. Д. Підстави виникнення зобов'язальних правовідносин в механізмі правового регулювання: монографія. – Київ: НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2016. – 356 с.
4. Яворська О. С. Розірвання договору довічного утримання (догляду) // Університетські наукові записки. - 2014. – № 2. – С. 130–136.
5. Федорченко Н. В. Договірні зобов'язання з надання послуг: проблеми теорії і практики: монографія. – Київ: НДІ приватного права і підприємництва НАПрН України, 2015. – 328 с.
6. Майданик Р. Договір управління майном: правова природа, місце в праві України // Юридична Україна. – 2010. – № 8. – С. 60–67.
7. Блажівська О. Є. Спільна діяльність учасників простого товариства: монографія. – Київ: Алерта, 2013. – 224 с.
8. Отрадна О. О. Проблеми вдосконалення механізму цивільно-правового регулювання деліктних зобов'язань: монографія. – К.: Юрінком Інтер, 2014. – 328 с.

Інформаційні та навчальні ресурси в Інтернеті

1. Верховна Рада України: Офіційний веб-сайт. URL: <http://www.rada.gov.ua>
2. Міністерство юстиції України: Офіційний веб-сайт. URL: <http://www.minjust.gov.ua>
3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: Офіційний вебсайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
4. Верховний Суд: Офіційний веб-сайт. URL: <https://supreme.court.gov.ua/supreme/>
5. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua>.